

6-7-8 pengős munkabérek fizetnek. A minimális munkabér megállapításával egyidejűleg be kellene vezetni a 48 órás kötelező heti munkaidőt.

Takács Ferenc a hódmezővásárhelyi Korona-textilipar munkásainak helyzetét tette szóvá. A gyár évek óta állandóan csökkenti a munkások bérét. 5-8 éve dolgozó munkásoknak 8-10-12 fillér órabért fizetnek. A munkások szervezkedését elbocsátásokkal torolják meg és azzal fenyegetőznek, hogyha az üzem ügyeibe kívülről beavatkoznak, akkor azt román területre viszik át. A javaslatot elfogadta.

Bornemisza Géza iparügyi miniszter válaszolt a felszólalásokra.

A kérdés az egyik legfőbb iparágat, a textilipart érinti — mondotta —, mert az ország 70-73.000 női munkásának fele a textiliparban dolgozik. A textilipar helyzete a nők foglalkoztatása szempontjából bizonyos mértékben speciális, vannak olyan munkaszakaszok, ahol a női munkaerőt a férfi munkaerővel nem lehet pótolni. Ezért azokban a gyárakban, ahol éjjel is tart az üzem, nem lehetett végrehajtani a nők éjjeli munkájának eltiltását. A kormány a közeputat választotta azzal, hogy fokozatosan haladva, évről-évre iparkodik érvényt szerezni a törvény rendelkezéseinek és az átmeneti időt lehetőleg a minimumra akarja csökkenteni. Elhatározott szándéka, hogy a gazdasági viszonyok javulásával kiszorítja a nők éjjeli munkáját.

A miniszter ezután visszautasította azt a vádat, hogy a munkásszervezeteket a hatóságok üldözik. A munkabéregyeztető bizottságban mindig résztvettek a szocialista munkások megbízottai. Ezután azt mondotta, hogy a textilmunkások átlagos évi keresete 800-1040 pengő között mozog.

Igazi munkásjólét csak nyugodt termelési viszonyok között lehetséges — fejezte be szavait az iparügyi miniszter.

Bornemisza Géza beszéde közben

lépett a terembe Gaál Olivér,

a lengyeltóti kerület új képviselője, akit az egész ellenzék lelkes tapsal fogadott.

A Ház ezután az önműködő táblaüveggyáránál alkalmazott munkások munkaidejének megállapításáról szóló egyezmény tárgyalására tért át. Propper Sándor kérdezte a kormánytól, hogy mikor tér át Magyarország a 8 órás munkaidőre. Alig van már számottevő ország, ahol a 8 órás munkaidő rég nem tuladott álláspontra.

Ezután áttértek

az interpellációkra.

Tóblér János az államvasutak pályafenntartási munkásainak béréről interpellált.

Winckler István kereskedelmi miniszter válaszában közölte, hogy tavaly októberben bizonyos munkabéremelés történt.

Mózes Sándor a földművelésügyi miniszterhez interpellált a kamilla és gyógynövény-kartell káros működéséről.

Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy a Nemzeti Bank kérésére rendelte el a kamillakivitel megszüntetését, mert annak fejében nemes valutát kapunk. A mezőgazdasági kamara állapítja meg, hogy a gyűjtők hat fillért kapnak a kamilla kilogrammjáért.

Mózes Sándor második interpellációjában a szerződések vagyonaátruházási illeték céljából való bemutatása körüli visszaélésekről interpellált.

Mózes Sándor harmadik interpellációjában a kincstári terheknek az ingatlanokról való törlesztéséről és részletfizetés esetén részlettörlesztés és tehermentesítési engedmények kiadásáról szólt.

Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter válaszában hangsúlyozta, ha köztartozással terhelt ingatlan egyrészt eladódik és a tulajdonos az eladott részek részlettörlesztését kéri, az ilyen kérelmet esetenként kell elbírálni. A legnagyobb méltányosságra utasította a kérdés elbírálásánál az adóhivatalokat.

Petró Kálmán az ipari szesz kérdésével foglalkozott, helytelenítette, hogy 300 vagon dőmpingárban kapnak a szesztermelésre. Nem fog nyugodni addig, amíg a mezőgazdaság érdekében megfelelő megoldást nem kap a szesz-kérdés.

Fabinyi Tihamér kijelentette válaszában, hogy az évek óta követett gyakorlatról és jogos igényről van szó. Hála Istennek, devizahelyzetünk sokkal kevésbé nagyon nehéz, (Derült) mint egy évvel ezelőtt volt.

A gyermekek cukorjával semmilyen összefüggés nincs, az inséges vidékeken a kormány 300 vagon ingyen cukrot bocsát rendelkezés-

re. Annak pedig, hogy a cukor nem olcsó, nem a pénzügyminiszter az oka, aki az államháztartási egyensúlynak fenntartása érdekében kénytelen a cukrot további adóval sújtani.

Vázsonyi János azt az egyenlőtlenséget tette szóvá, amely a kisipari társadalom és a gyáripár, a kiskereskedelem és a részvénytár-

saságok teherviselése között mutatkozik.

Fabinyi Tihamér kijelentette, hogy az adóalapok fokozottabb és jobb munkálását lelkiismeretes igyekezettel lehetővé teszi, mert érzi, hogy az adóelosztásnak arányosabbnak és igazságosabbnak kell lenni.

Az ülés este 8 óra után ért véget.

Az egyetemi kereszt-mozgalom

Szerdán este kisebb diákcsoportok sorra lárták az intézeteket és minden tanteremben elhelyezték a keresztet

(A Délmagyarország munkatársától.) Szerdán az esti órákban váratlan fordulatot vett az a mozgalom, amelyet az ősszel kezdett el a szegedi egyetemi ifjuság egy nagyobb része. Mint emlékeztet, novemberben uccai diáktetések kísérték a diákság gyűléseit. A diákság egyes szervezetei akkor elhatározták, hogy keresztet helyeznek el az összes egyetemi tanteremben. Az egyik gyűlés után szimbolikusan el is helyezték az első keresztet, a mozgalmat azonban akkor nem tudták befejezni, mert az egyetemi tanácsos is foglalkozott az ügyvel abból kiindulva, hogy a diákság a keresztelhelyezésre nem kért engedélyt az egyetemi hatóságoktól.

A keresztmozgalom azóta is tartott több gyűléssel, memorandummal és határozattal. Az egyetemi tanács kimondotta, hogy a tanteremben a magyar címet helyezik el, amely magában foglalja az apostoli keltős keresztet. A diákság egyes szervezetei ezzel a döntéssel nem értett egyet és memorandumban kérte kivánságának teljesítését, függetlenül a termekben elhelyezett magyar címtől.

A tanács a memorandumot felterjesztette a

kultuszminiszterhez. A diákság azóta több gyűlésen foglalkozott a kérdéssel, — tegnap azután olyan hírek terjedtek el közöttük, hogy döntés nem történt az ügyben, a minisztérium a kérelmet visszaküldte az egyetem hatóságához azzal, hogy a tanács a maga hatáskörében bírálja azt el. Ezt az értesítést még nem erősítették meg, de szerdán este a diákság egyes csoportjai a tanács állásfoglalása előtt váratlan fordulattal megjelentek az egyetemi intézetekben és elhelyezték az előre elkészített keresztet.

A mozgalmat az esti órákban hajtották végre. 40-50 darab sima lakkozott fekete keresztet osztottak szét több kisebb csoport között, amelyek azután sorra járták az egyetemi épületeket, a jogi, a bölcsészeti kar tantermét, a klinikák előadótermét és teljesen csendben, minden tiltetés nélkül mindenhol elhelyezték a fateresztet, a legtöbb helyen az ajtóval, illetve a katedrával szemben, a címerek mellé. A mozgalomról nem értesítették az egyetem vezetését, a fordulatról a rektor csak csütörtökön reggel fog értesülni.

Előkészületek az installációs közgyűlésre

(A Délmagyarország munkatársától.) A városi főjegyzői hivatalban napok óta serény munka folyik: a főispánt installáló közgyűlést készítik elő. A közgyűlést február 29-re hívta össze dr. Pálffy József polgármester, az installációs ünnepségek programját is nagyrészt megállapították már. Délelőtt 10 órakor a forgalmi templomban szentmise lesz, amelyen a város vezetősége testületileg résztvesz. A közgyűlés kezdetét fél 12 órában állapították meg, meghívják a miniszterelnököt, a kor-

mány valamennyi tagját, továbbá a felsőházi és a képviselőházi tagokat. Meghívót kapnak az installációra a törvényhatóságok és a szegedi község vezetői is.

A közgyűlésen előreláthatólag több beszéd hangzik el, a törvényhatósági bizottság pártjai köszöntik az új főispánt. Az még nincs eldöntve, hogy kik lesznek a szónokok. A köszöntésekre az új főispán nagyobb beszéddel válaszol. A belkutatás után vitéz dr. Imecs György küldöttségeket fogad.

Az ipari novella

„Megbízhatósági” szakasz, ipari numerus clausus, biztosíték, kereskedő nem vállalhat ipari munkát

Budapest, február 12. Bornemisza Géza iparügyi miniszter szerdán délelőtt a Nep-ben ismertette az ipari novellát, amely az iparosok és kereskedők körében nagy meglepetést keltett.

A miniszter a közkereseti és betéti társaságok iparengedélyével kapcsolatos intézkedések ismertetése után a novellának azt a szakaszát olvastat fel, amely mestervizsgáról szól. A tervezet szerint a mestervizsga letétele alól felmentést adni nem lehet. Ezzel kell igazolni a szakismeretet és a szakmabeli készséget. Aki nem tette le a mestervizsgát, az csak az „iparos” szót használhatja. Ez a rendelkezés azokra, akik iparengedélyüket 1923 november elseje előtt szerezték, nem vonatkozik.

A novella 12. szakasza szerint az engedélyhez kötött iparengedélyek számát előre meg lehet határozni. Van a szakasznak olyan rendelkezése is, amely szerint az iparizást kaució letételétől is függővé lehet tenni.

A 16. szakasz, az úgynevezett kereskedő szakasz, amely így hangzik:

„A kereskedő, akinek csupán kereskedelmi szakmára vonatkozó iparigazolványa van, cipő, tértit és furruha, női és leányruha, valamint szőrméruha elkészítését és javítását nem vállalhatja, az említett áruk elkészítése, vagy javítása céljából mértéket sem vehet.”

Az a kereskedő, akinek erre iparengedélye van, a vevőt kiszolgálhatja, mértéket vehet, de a munkát csak annak végzésére jogosult iparossal végeztetheti. Ez a rendelkezés kisebb igazításokra nem terjed ki. A rendelkezést a fent említett árukon kívül az érdekképviseletek meghallgatása után ki lehet terjeszteni olyan drukra is, amelyek képesítéshez kötött ipar munkakörébe tartoznak. A tervezet szerint el lehet tiltani az ipari és kereskedelmi munkának egy helyiségben való elvégzését.

A 19. szakasz, amely körül heves nagy viták hangzanak, az úgynevezett „megbízhatatlansági szakasz”. Ennek módosított formáját ismertetette most a miniszter. Eszerint az iparengedélyt szabályszerű eljárás alapján határozott, vagy határozatlan időre el lehet vonni, ha az iparost az állam, vagy szemérem ellen, vagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt három hónapot meghaladó szabadsávészítésre jogerősen elítélték, vagy ha olyan cselekményt követett el, amely a szakmai megbízhatóságot kétségessé teszi, és három éven belül három ízben jogerősen elítélték, de kétszeri elítélés esetén is meg lehet tőle vonni az ipar gyakorlását.

Abban az esetben, ha az iparengedélyt határozott időre vonják el, ennek tartama nem lehet hosszabb — öt évnél. Amennyiben az iparüzési jog elvonása határozatlan időre történt, az illető megfelelő időn át tanúsított kifogástalan magaviselet után visszakaphatja ipari jogát.

Az iparüzési jog elvonása ügyében a közigazgatási bírósághoz halasztó hatályú panasznak van helye.